



Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
2.Mf.31.112/2021/8.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Prokovitsch Ügyvédi Iroda (felperesi jogi képviselő címe, ügyintéző: dr. Prokovitsch László ügyvéd) által képviselt **Felperes1** (Cím2) felperesnek a dr. Pákay András ügyvéd (jogi képviselő címe1.) által képviselt **Alperes** (Cím1) alepres ellen elmaradt bérpótlék, vagyoni kártérítés és sérelemdíj megfizetése iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 20.M.70.70.723/2020/25. számú ítélete ellen a felperes által 26. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítélet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 82.325 (nyolcvankettőezer-háromszázhuszonöt) forint + Áfa másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 263.400 (kétszázhatvanháromezer-négyszáz) forint fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság ítélete és az alapjául szolgáló tényállás

[1] A Fővárosi Törvényszék Munkaügyi Kollégiuma a 2021. február 8-án kelt 20.M.70.723/2020/25. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek elmaradt bérpótlék címén 677.367 forintot, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest 170.000 forint + áfa perköltség megfizetésére az alperes javára, míg az alperest 49.657 forint tolmácsdíj és 41.824 forint eljárási illeték viselésére. A fennmaradó 242.443 forint tolmácsdíj és 204.198 forint eljárási illeték állam általi viseléséről rendelkezett.

[2] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2013. december 15-től állt munkaviszonyban az alperesnél földi ellátó supervisor munkakörben a repülőtéren. Munkaszerződése értelmében munkaideje heti 40 óra volt azzal, hogy ha a képviselő érdeke úgy kívánta, a munkáltató a munkavállaló részére egyéni munkaidőt rendelhetett el. A felperes a korábbi munkaviszonyában is a repülőtéren dolgozott és az alperessel kifejezetten úgy létesített munkaviszonyt, hogy éjszakai műszakban kíván munkát végezni.

[3] Az alperes napi két járatot indított, az esti járat 20 órától éjfélig tartott. Egy hónapra előre meghatározottan a munkarendet tanúl készítette el, a munkavállalókkal egyeztetve azt. Minden munkavállalónak változó volt a munkaideje azzal, hogy a felperes – saját kérésére – jobbára az esti műszakba került beosztásra, mindez azonban az alperes részéről ellentételezésre nem került.

[4] A felperes munkakörében dolgozók a repülőgépek ki- és bepakolásában aktívan nem vettek részt, a repülőgép rakterébe nem léptek be, csupán a munka koordinációját végezték és a földi kiszolgálók által elvégzett munkát felügyelték. Mindezek okán a munkavégzéshez védőfelszerelésre nem volt szükség.

[5] A perbeli időszakban az alperes törvényes képviselője törvényes képviselő volt, akivel előfordult, hogy az alperesi munkavállalókat emelt hangot kérte számon.

[6] Az alperes 2017. január 18. napjától vezette be, hogy minden járaton a földi kiszolgálást végző cégnek le kell fényképeznie a rögzített konténereket és palettákat, hogy jól látszódjon a képen a rögzítés és annak helyessége, majd a fényképfelvételeket a földi kiszolgáló személyzetnek az alperes e-mail címére kellett továbbítani. Mindennek előzménye ugyanis az volt, hogy az egyik járat úgy érkezett külföldre, hogy a konténerek nem voltak megfelelően rögzítve.

[7] Az alperes 2017. február 11-én elektronikus levélben megküldte munkavállalóinak a „Járatkiszolgálás felkészülési technológiája” elnevezésű szabályzatot tanulmányozásra, melyben rögzítésre került, hogy a berakodás befejeztével kézzel kell ellenőrizni a konténerek, paletták, csomagter hálók rögzítettségét. Ugyanakkor a szabályzat 2017. február 14-én oly módon került elfogadásra, hogy a járat kiszolgálás felkészülési technológiai szabályzata nem tartalmazta azt, hogy be kellene lépni a raktérbe és kézzel ellenőrizni a paletták, csomagterhálók, konténerek rögzítettségét, hanem kifejezett úgy rendelkezett, hogy „az argentnek”, vagyis a földi kiszolgálást végző személyzetnek kell a rögzítést elvégezni.

[8] A felperes 2017. február 16-tól 2017. június 14-ig, azaz a munkaviszonya megszüntetéséig keresőképtelen állományban volt.

[9] Az elsőfokú bíróság az éjszakai és ünnepnapai bérpótlék, elmaradt jövedelemként keresőképtelenség idejére kieső jövedelem címén, valamint pszichológus és élelemfeljavítás költsége címén, továbbá sérelemdíj jogcímén előterjesztett kereseti kérelmét kisebb részben, csak a bérpótlék iránti igény kapcsán találta megalapozottnak.

[10] A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 139. § (1) bekezdése, 142. §-a, 143. § (1) bekezdése, 286. §-a és a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:25. § (1) bekezdés c) pontja alapján bírálta el a bérpótlék iránti igényt. Elsődlegesen az alperes elévülési kifogásával összefüggésben rámutatott, hogy az elévülés megszakításának a követelés bírósági úton való érvényesítése minősül, nem pedig a keresetlevél alperessel történő közlése, azaz a perindítás hatályának beállta, ezért a felperesi igény nem évült el.

[11] Rögzítette, hogy az alperes a felperes által becsatolt munkaidőbeosztást és az az alapján kiszámított bérpótlékigény összecszerúségét nem vitatta, így bizonyítottként fogadta el, hogy a peresített időszakban a felperes mely műszakokban és milyen időtartamban végzett munkát. A becsatolt munkaszerződés alapján megállapította, hogy abban megállapodás nem szerepel a bérpótlék általános vonatkozásában és az alperes nem is tudta sikerrel bizonyítani, hogy arról szóban megállapodtak volna, ezt sem okirat, sem a tanúk vallomása nem támasztotta alá. Önmagában az ugyan igazolást nyert tanú3, tanú1, tanú2 és tanú4 tanúk vallomása alapján, hogy a felperes maga kérte és vállalta az éjszakai műszakot, ez azonban nem mentesíti a munkáltatót a bérpótlék fizetési kötelezettség alól. Mindezekre tekintettel az igényt megalapozottnak találta azzal, hogy a 807.367 forint kereseti kérelemből levonásba helyezte - a felperes elismerése alapján - az alperes beszámítási kifogása szerinti 130.000 forintot.

[12] A vagyoni kártérítés és sérelemdíj iránti igényt az Mt. 166. § (1) bekezdése és a Ptk. 2:52. § (1) bekezdése alapján elbírálva nem találta alaposnak. Rögzítette, hogy ezen igényei érvényesítése alapjául a felperes egyrészt arra hivatkozott, hogy rendszeresen olyan utasítást kapott, hogy a repülőgépek rakterébe belépve kézzel kell ellenőrzést végeznie védőruházat és képesítés nélkül, másrészt törvényes képviselő magtartartása vezetett az egészségromlásához. Ezért a felperesnek az alperes említett jogellenes magatartását kellett bizonyítania. Hangsúlyozta, hogy a járatkiszolgálási dokumentumot 2017. február 11-én az alperes csupán áttanulmányozásra küldte meg a munkavállalóknak, nem pedig végrehajtandó utasításként és ebben a formájában nem is lépett hatályba. A bevezetett szabályzat pedig már nem tartalmazta azt az előírást, hogy kézzel kellene a raktérbe belépve a csomagok rögzítését ellenőrizni. Mindezeket túl megjegyezte, hogy a járatkiszolgálási tervezet megküldését követően 3 napon belül a felperes egyébként is keresőképtelen állományba került.

[13] A meghallgatott tanúk, így különösen a felperessel azonos munkakörben munkát végzők, illetve a közvetlen munkatársak vallomásai nem támasztották alá kétséget kizáróan a felperes állításait. Így tanú3, tanú2, tanú1, tanú4, tanú6 és tanú5 tanúvallomásai alapján nem

volt megállapítható, hogy az alperes rendszeresen olyan utasítást adott volna, hogy a felperesnek közvetlenül, kézzel kell ellenőrzést végeznie, illetve az sem volt igazolható, hogy a felperes munkakörének ellátásához védőfelszerelésre lett volna szükség. Szintén nem került bizonyításra, hogy törvényes képviselő folyamatosan olyan légkört teremtett, amely indokolta volna a felperes lelki frusztrációját, ugyanis egyetlen alkalommal való hangosabb szóváltás nyert igazolást és ez sem a felperessel volt kapcsolatos, hanem tanú 9-cel és tanú 10-zel.

[14] Hangsúlyozta, hogy elsődlegesen a felperessel azonos munkakörben és vele közvetlen munkakapcsolatban álló tanúk vallomását vette figyelembe ítélezése alapjául, hiszen ezek a tanúk tudtak az életszerűség szabályai alapján közvetlen tényekkel, adatokkal szolgálni a felperes munkaköri feladatait illetően. Ezekből azonban nem találta megállapíthatónak, hogy a felperes zajártalomban végezte a munkáját és azt sem, hogy a raktérbe belépve kézzel kellett ellenőrzést végeznie. tanú7, a földi kiszolgálást végző Kft Kft. állomásvezetője is megerősítette azt, hogy a kft. feladata volt a rakodás, valamint a konténerek rögzítése és azok ellenőrzése. A zajártalommal összefüggésben kizárólag akkor találta volna megállapíthatónak a védőfelszerelés szükségességét, amennyiben a felperes munkakörében folyamatosan zajártalomnak lett volna kitéve illet azonban a meghallgatott tanúk egyáltalán nem igazoltak. Mindezek okán a vagyoni kár és a sérelemdíj iránti igény jogalapja ítéleti bizonyossággal nem került bizonyításra, ezért az ezekhez kapcsolódó kereseti kérelmeket elutasította.

[15] Az alperes pervesztességének arányát 17%-ban állapította meg, így az eljárással felmerült 292.100 forint tolmácsdíjból ennek erejéig kötelezte az alperest ezen költség, illetve az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 42. § (1) bekezdés a) pontja szerinti illeték viselésére is, amely alapjául a 4.100.367 forint pertárgyérték szolgált. A felperes munkavállalói költségkedvezményre való jogosultság folytán a rá eső illeték állam általi viseléséről rendelkezett a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján. . A pernyertesség-pervesztesség arányára figyelemmel kötelezte a túlnyomórészt (83%-ban) pervesztés felperest a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. §-a alapján az alperes perköltségének viselésére.

A felperes fellebbezése

[16] Az elsőfokú ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel és elsődlegesen a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján annak megváltoztatásával az alperes telj kereset szerinti, valamint perköltségben való marasztalását, míg másodlagosan a Pp. 365. § (2) bekezdés a) pontja és 381. §-a alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és új határozat hozatalára utasítását kérte az elsőfokú bíróságnak. A perköltség vonatkozásában is kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását, mivel a – Pp. módosuló szabályai alapján – jogszabálysértő az az indokolás, miszerint a költségek felszámításának hiányában nem megalapozott ezen igénye.

[17] Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet megalapozatlan és jogszabálysértő, mert elsődlegesen a tanúk vallomását vette figyelembe, azonban nem értékelte a pszichiáter által készített és a perben becsatolt ambuláns lapot, amely bizonyítja, hogy lelki megbetegedését a munkahelyi stressz okozta. Nem vette figyelembe továbbá az elsőfokú bíróság a becsatolt, zajterhelésre vonatkozó magánszakértői véleményt, amely igazolja, hogy a személyzet számára a rakodóterületen nem volt megfelelően biztosított a felszerelés a zajvédelem szempontjából. Figyelmen kívül maradtak a becsatolt fényképfelvételek is, holott azokon jól látszik, hogy az alperes által is használt légkondicionáló, illetve generátor hangos és fülvédő használata kötelező a közelükben, mivel a légkondicionáló berendezésen szerepel, hogy működése 89 dB-es hangot bocsát ki. A 85 dB vagy annál nagyobb zajszint tartós elszennvedése pedig maradandó halláskárosodást okoz, így a védőfelszerelés használata indokolt. Ilyet azonban az alperes a felé közölt jelzései ellenére sem alkalmazott, mindez oly mértékű frusztrációt okozott nála, amely a keresetben érvényesített munkahelyi megbetegedéshez vezetett. Rámutatott, hogy az elsőfokú eljárásban mellékelte a L. Repülőtér előírásait a biztonságos előtéri közlekedéshez és a halláskárosodás megelőzéséhez használható munkavédelmi eszközök leírásáról, amely bizonyíték arra, hogy a repülőgép csomagterében, illetve a repülő környezetében való tartózkodáshoz milyen munkavédelmi eszközök szükségesek.

[18] Kiemelte továbbá, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta figyelembe venni azt a 4 db fényképfelvételt is, amely igazolta volna, hogy egy átlagos repülőgép csomagtartójának magassága és egy átlagember magassága között mekkora eltérés van. Ezekből ugyanis megállapítható, hogy szemmel nem ellenőrizhető a csomagtérben a csomag rögzítettsége, mivel oda nem lehet belátni, hanem be kell menni a csomagtérbe. Azok a fényképfelvételek pedig, amelyek az alperes munkavállalóiról készültek 2019. április 7-én, azt igazolják, hogy az alperes ügyvezetőjének előadásával ellentétben a dolgozók a műszaki területen védőfelszerelés és vizsga meglelte nélkül tartózkodtak. Azzal, hogy az elsőfokú bíróság döntése meghozatalánál a tanúk vallomásait vette alapul, és ítéletében más bizonyítékot egyáltalán nem említett, és nem indokolta, hogy miért mellőzte az egyéb bizonyítékokat, megsértette a Pp. 279. § (1) bekezdésében foglaltakat. Egyúttal a döntés sérti az ítélet teljességének a Pp. 346. § (4) és (5) bekezdésében rögzített elvét is, emiatt megalapozatlan és jogsértő.

[19] Vitatta a megállapított tényállást, mert a „Járatkiszolgálás felkészülési technikája” című dokumentumot 2017. januárját követően kiküldte az alperes - ellenben az ítéletben megállapított 2017. február 11-i időponttal - és az ebben foglaltak szerint történt a berakodás, valamint annak ellenőrzése. Mindezek alapján megállapítható, hogy kézzel kellett ellenőrizni a konténerek, paletták, csomagtérhálók rögzítését és hiba esetén azt meg kellett húzni, igazítani, mindezt pedig csak úgy lehetett megtenni, ha a munkavállaló belépett a repülőgép csomagterébe. Ennek ellenére az alperes nem biztosította a munkavédelmi eszközöket, holott ezt többször is igényelte. Azt is kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság 2019. március 13-i felhívását követően igazságügyi orvosszakértő kirendelését kérte kérdések megjelölésével a munkahelyi stressz okozta lelki és fizikai egészségromlás igazolására, illetve azt a felek a 2019. szeptember 27-i tárgyaláson ismételten kérték, mindezek ellenére az elsőfokú bíróság a szakértőt nem rendelte ki, így eljárása a Pp. 300. § (1) bekezdésébe ütköző volt.

[20] Ugyancsak elmulasztotta az elsőfokú bíróság a zajvédelmi szakértő kirendelését, holott azt az elsőfokú eljárásban indítványozta, mivel a zajhatás mértékének megítélése a Pp. 300. §-a alapján szakértői kompetenciába tartozik és annak igazolására lett volna alkalmas, hogy a megbetegedését az okozta, hogy munkahelyén rendszeresen olyan tevékenység elvégzését várták el, amelyek több között védőfelszerelés, zajvédő nélkül nem teljesíthetők. Az elsőfokú bíróság azonban elmulasztotta a Pp. 317. § (1) bekezdés a) pontja szerinti felhívást a szakértő alkalmazásának szükségessége körében, így az ítélet jogsértő.

[21] Érvelése szerint az elsőfokú bíróság megszegte a pervezetés szabályait is, mivel a Pp. 233. § (1) bekezdése alapján a pervezetés elemei közé tartozott volna az elsőfokú bíróság azon kötelezettsége, hogy a peres eljárás lefolytatásának irányát meghatározza, a tényállás felderítését minél jobban elősegítse. Álláspontja szerint azzal, hogy az elsőfokú bíróság nem adott tájékoztatást arról, hogy a tanúvallomásokat kizárólagos és az ügy valamennyi körülményére kiterjedő bizonyításnak fogadja el, szemben az általa tett tényelődással és megjelölt bizonyítási indítványokkal, a kellően részletezett közrehatási kötelezettségének nem tett eleget. Az anyagi pervezetés arra sem terjedt ki, hogy az általa beadott okirati bizonyítékok miért nem igazolják az általa előadottakat. Mindezek okán álláspontja szerint, amennyiben az elsőfokú ítélet megváltoztatása nem lehetséges, indokolt annak hatályon kívül helyezése.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme

[22] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében előadta, hogy elfogadja a bérpótlék körében a marasztaló ítéleti rendelkezést és így az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokainál fogva, valamint másodfokú perköltségigényt is előterjesztett. Rámutatott, hogy a felperes bérpótlékok tekintetében sem a megváltoztatást, sem a hatályon kívül helyezést nem indokolta fellebbezésében, így az nem egyértelmű, illetőleg a felperes perköltségigényét a pervesztessége miatt és nem a költségfelszámítás hiányában találta megalapozatlannak az elsőfokú bíróság.

[23] Érvelése szerint az elsőfokú bíróság a becsatolt bizonyítékok és a lefolytatott bizonyítás alapján helyesen állapította meg, hogy 2017. február 11-én a „Járatkiszolgálás felkészülés technológiája” című dokumentumot csupán tanulmányozásra küldte meg a munkavállalóknak és nem végrehajtandó utasításként. Ezt alátámasztja éppen a felperes által becsatolt 2017. február 11-i részére megküldött e-mail üzenet is, amelyben a tanulmányozás szó szerepel, ami az adott dokumentum átolvasását és szükség esetén észrevételezését jelentette a munkavállalók részére. Mindezt megerősítette tanú2 tanúvallomása is, miszerint nem került aláírásra és alkalmazásra sem a tervezet. A tanúk – ideértve a felperes által megidézni kért tanúk – vallomásai is azt igazolták, hogy a munkavállalóknak nem kellett kézzel ellenőrzést végezni és belépni a repülőgép rakterébe, hanem az a partnercég, a Kft A. Kft. munkavállalói által készített fényképfelvételek alapján történt.

[24] Rámutatott, hogy a felperes a sérelemdíj és a vagyoni kártérítés iránti igénye vonatkozásában egyáltalán nem tett eleget az őt terhelő bizonyítási kötelezettségének, ezért helyesen ítélte meg úgy az elsőfokú bíróság, hogy további bizonyítási eljárás lefolytatására (szakértő kirendelésére) nem volt szükség. Kiemelte, hogy a felperes az eljárás során mindvégig pszichés, lelki megterhelésre hivatkozott, amely állítása szerint testi tüneteket is eredményezett, azonban külön fizikai egészségromlásra (pl. halláskárosodásra) egyáltalán nem. Álláspontja szerint az ok-okozati összefüggés bizonyítása, így az igazságügyi orvosszakértő kirendelésének szükségessége csak és kizárólag akkor merült volna fel, ha a felperes jogellenes alperesi magatartást tudott volna bizonyítani, ilyenre azonban nem került sor.

[25] A felperes a zajártalomra tett tényállítását egyik követelésével kapcsolatosan sem jelölte meg, ezért az elsőfokú bíróság anyagi pervezető végzésével a kereset kiegészítésére hívta fel és a perfelvétel kiegészítését rendelte el, majd helyesen nem adott helyt a szakértő kirendelésére vonatkozó indítványnak. Hangsúlyozta, hogy a munkakörhöz tartozó pontos feladatok megállapítása, így az, hogy a munkavállalónak mikor és hol kell munkát végezni, be kell-e menni a raktérbe, nem szakkérdés, hanem olyan ténykérdés, amely az azonos munkát végző tanúk vallomása alapján állapítható meg. A perbeli tanúvallomásokból kitűnik, hogy a munkavállalók nem tartózkodtak a zajártalommal érintett területen akkor, amikor ott zaj volt és nem kellett belépniük a raktérbe, ezért zajártalomról, illetve folyamatos zajártalomról egyáltalán nem lehet beszélni. Ezért sem szakkérdésről történő kioktatás szükségessége, sem a szakértő kirendelésének indokoltsága nem merült fel.

[26] Az elsőfokú bíróság a fellebbezésben leírtakkal szemben mind az alaki, mind az anyagi pervezetési kötelezettségének eleget tett, a felperes nem fejtette ki, hogy milyen módon sértette meg alaki pervezetési kötelezettségét az eljáró bíróság. Álláspontja szerint az, amit e körben a felperes állít, preiudicálást eredményezett volna és éppen ezzel sértett volna eljárásjogi szabályt az elsőfokú bíróság.

[27] Az elsőfokú bíróság ítélete a teljesség elvének is megfelelt, ugyanis tartalmazza, hogy a meghallgatott tanúk vallomása alapján a felperes által bizonyítandó jogellenes magatartás nem talála igazoltnak és az ennek alátámasztására szóló okokat egyértelműen megjelölte. Abból pedig, hogy a felperes jogellenes magatartást nem bizonyított, egyértelműen következik az is, hogy a szakértő kirendelése nyilvánvalóan szükségtelenné vált, amit helyesen mellőzött az elsőfokú bíróság. Az ítéletből következik továbbá, hogy a zajszint mérésére azért nem rendelt ki szakértőt az elsőfokú bíróság, mert a bizonyítási eljárás alapján megállapította, hogy a felperes nem végezte zajártalomban a munkáját és folyamatos zajártalomnak nem volt kitéve a tanúvallomások értelmében. Az ambuláns lap értékelésére szintén nem volt szükség, mert az a felperest ért kár igazolására szolgált volna, nem pedig a jogellenes magatartás igazolására.

[28] A felperes által becsatolt, magánszakértői véleményként „nevesített” bizonyíték sem lehetett releváns, mert egyrészt azt nem ilyen megjelöléssel terjesztette elő a felperes, másrészt a B. A. Zrt.-nél állóhelyen tartózkodó beosztásban dolgozókra (előtér ügyeletes tiszt, fegyveres biztonsági őr) és nem a felperesi munkakört betöltőkre vonatkozik. Az alperes munkavállalóira a munkavédelmi hatóság kezdeményezésére a zajszint mérésére vonatkozóan készült szakértői vélemény az irányadó, ami a perben csatolásra került és ennek értelmében a zajexpozíció értéke megfelelő volt, így külön védelmi intézkedésre nem volt szükség. Ugyanakkor, mivel a bizonyítási teher a felperesen volt és annak nem tett eleget, a felperesi ellenbizonyításra sem volt szükség, így ezt a dokumentumot nem kellett külön értékelnie az elsőfokú bíróságnak. Azoknak a fényképfelvételeknek az értékelése is szükségtelen volt, amelyek a légkondicionálóról és generátorról készültek, mivel ezeket az eszközöket az alperesi munkavállalók nem használták. A felperes e körben egyébként is rendre váltakozó „tényállításokat” tett, magatartása egyértelműen rosszhiszemű volt és iratellenes állítások alapján szakértőhöz kérdést intézni egyébként sem lehetséges. Azt pedig a felperes soha nem állította, hogy fizikai sérülést, halláskárosodást szenvedett volna, mindvégig csak pszichés megterhelésre hivatkozott. Az a repülőtéri előírás, amely az előtéri közlekedésre, így a halláskárosodás megelőzésére vonatkozó szabályokat rögzíti, azért sem releváns, mert az elsőfokú bíróság ítéletéből – helyesen – kitűnik, hogy a felperes nem bizonyította azt, hogy a csomagtérbe be kellett mennie, illetve azt, hogy zajártalomban végezte munkáját, így ezt a dokumentumot sem kellett a tényállás megállapításánál figyelembe venni.

[29] Mindezekén túl megjegyezte, hogy a felperes 4 éven át dolgozott az alperesnél és ez idő alatt egyszer sem jelezte, hogy többlet védelmi felszerelésre lenne szüksége. Amiatt, hogy a konténerek rögzítése és azok kézzel ellenőrzése a Kft A. Kft. munkatársainak feladata, teljességgel irreleváns, hogy mekkora a magasság különbség az átlagember magassága és a repülőgép csomagtere között, így a felperes által hivatkozott fényképet szintén nem kellett figyelembe venni. Bizonyítékként nem szolgálhatott az alperes képviselőiről készült fényképfelvétel sem, mivel nem nyert igazolást, hogy többlet munkavédelmi eszközre lett volna szükség, ahogy többletképesítésre sem, az álló hajtómű esetében zajhatás sem merülhet fel.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[30] A fellebbezés nem alapos.

[31] A másodfokú eljárásban az elsőfokú bíróság ítéletének felülbírálatára a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem korlátai között került sor. A felek nyilatkozataikban - tartalmuk szerint - nem kifogásolták az elsőfokú ítéletnek a bérpótléokra vonatkozó igény körében hozott, az alperest marasztaló ítéleti rendelkezést. A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, az alapján a tényállást helyesen állapította meg és a bizonyítékok helyes értékelésével a Pp. 279. §-nak megfelelő, érdemben helyes döntést hozott.

[32] A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítéletet a sérelemdíj, vagyoni kártérítés és a perköltség vonatkozásában támadta, és ezzel összefüggésben az általa „objektív bizonyítéknak” nevezett bizonyítékok, így az F/7. alatt csatolt ambulánslap, az F/17. alatt csatolt, a B. A. Zrt munkahelyi zajterhelésére a F. Kft által készített szakvélemény, az F/12., F/16. és F/23. alatt csatolt fényképfelvételek, a L. Repülőtér Szabályzata és az F/10. alatt csatolt „Járatkiszolgálás felkészülési technológiája” elnevezésű dokumentum figyelmen kívül hagyását sérelmezte.

[33] Az elsőfokú bíróság helyesen indult ki abból, hogy a Ptk. 2:52. § (1) bekezdése alapján sérelemdíjat a személyiségi jogsértés alapozhat meg. A felperes arra hivatkozott, hogy a munkáltató mulasztásai, intézkedései és a munkáltatói jogkör gyakorlójának viselkedése miatt alakult ki a megbetegedése, amelynek kezelésével összefüggésben vagyoni kárai is keletkeztek.

[34] A felperes által a keresetlevél mellékéleteként F/7. sorszám alatt csatolt ambuláns lapon javaslatként szerepel „hogy a kialakult pszichés kép munkahelyi külső terhelések hatására alakult ki, mely azt követően is fennmaradt, miután munka alól mentesítése megtörtént”, így utal a felperes pszichés megbetegedésének tényére. Figyelemmel azonban az Mt. 166. §-a és Ptk. 2:52. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó kártérítési szabályokra, a felperesnek bizonyítania kellett a kárt és az adott esetben hátrányt okozó munkáltatói magatartásokat is. Így jelen esetben a védőruházat, védőeszközök szükségességével kapcsolatos, a repülőgépek rakterének ellenőrzésével kapcsolatban hivatkozott munkáltatói utasításokat, illetve mulasztásokat, továbbá a munkáltatói jogkört gyakorló törvényes képviselő rossz munkahelyi légkört teremtő viselkedését.

[35] A járatkiszolgálás tekintetében az elsőfokú bíróság helytállóan vette figyelembe a 2017. február 14-én jóváhagyott dokumentumot, mivel a perben meghallgatott tanúk vallomása azt támasztotta alá, hogy a munkaköri feladatok ellátása ezen okirat tartalma szerint történt. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a tanúvallomások nem igazolták azt a felperesi állítást, hogy az alperesi munkavállalóknak repülőgépek rakterébe belépve, kézzel kellett a csomagok rögzítettségének ellenőrzését elvégezni.

[36] Önmagában a légkondicionáló berendezésről, illetve a generátorról készült fényképfelvételek becsatolásával a felperes szintén nem igazolta a zajhatást kiváltó gépek körében a folyamatos munkavégzést, illetve a zajhatást és amiatt a védőfelszerelés használatának indokoltságát. Hangsúlyozza a másodfokú bíróság, hogy a zajterheléssel kapcsolatosan a felperes által F/17. szám alatt csatolt szakértői vélemény nem a felperes munkakörére vonatkozott, ezért nem igazolta az adott munkakörben olyan zajhatás fennállását, amivel összefüggésben munkáltatói mulasztás megállapítható lenne, ilyen adatok a tanúk vallomása alapján sem merültek fel. Mindezek okán helyesen mellőzte az elsőfokú bíróság e körben a szakértő kirendelését és nem mulasztott a kirendelésre vonatkozó felhívás mellőzésével.

[37] A fényképfelvételekből az sem állapítható meg, hogy a felvételen szereplők milyen okból tartózkodtak az adott repülőgépen, ezért ezekből a felperesi kötelezettségekre,

tehát a munkaköri feladatok ellátásának körülményeire következtetést levonni nem lehetett. A felperes a perbeli eljárás során a fényképfelvételekkel kívánta azt szemléltetni, hogy mekkora a rakodással érintett repülőgépek magassága, viszonyítva a munkavállaló magasságához. Mindennek azonban azért nem volt relevanciája, mert a fentebb kifejtettek szerint az nyert bizonyítást, hogy a repülőgépek rakodóterébe nem kellett az ellenőrzés végett bemenniük az alperesi munkavállalóknak, azt kizárólag a fényképfelvételek alapján kellett megtenniük. Az F/23. sorszám alatt csatolt 2019. április 12-i keltű 47. számú felperes beadvány mellékleteként csatolt két db fényképfelvétel relevanciával a per eldöntése szempontjából azért nem bírt, mert az alapján nem beazonosítható, hogy a fényképfelvételen szereplő személyek milyen munkafolyamatot végeznek és miért közelít a repülőgéphez vezető lépcsőre az adott személy, ezért ennek a fényképfelvételnek bizonyító ereje valóban nem volt, ahogy arra helyesen utalt az alperes is a fellebbezéssel kapcsolatosan. Ezen túlmenően azt is megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a fényképfelvételek a felperes előadása szerint 2019. április 7-én, azaz olyan időpontban készültek, amikor a felperesnek már majdnem két éve nem is állt fenn a jogviszonya, ezért ezen okból sem szolgálták a kereseti kérelem megalapozottságát.

[38] Mindezekén túl megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a munkavégzés során a munkafolyamatok teljesítésének természetes velejárója bizonyos fokú stresszhelyzet, a felperesnek azonban elsődlegesen azt a tényállítást kellett volna bizonyítania, hogy munkahelyi vezetője, törvényes képviselő magatartása, viselkedése miatt feszült munkahelyi légkör alakult ki. Ilyet a felperes a perben nem tudott igazolni, megalapozatlanul hivatkozott e körben tanú2 tanúvallomására is. A tanú kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy nem a munkatársak és a vezető miatt sírt a munkahelyén, hanem az utasok miatt kialakult stresszhelyzet levezetéseként. Hangsúlyozza a másodfokú bíróság, hogy az igazságügyi orvosszakértő kirendelését az eljárásjogi szabályok csak szakkérdés tisztázására teszik lehetővé. A fentiek alapján mivel a felperes nem bizonyította a perben az általa hivatkozott munkáltatói károkozó magatartást - amelynek igazolása a felperes terhére esett - ezért az orvosszakértő kirendelésére sem volt lehetőség.

[39] A fellebbezés ugyan alappal kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság ítélete jogi indokolásában megsértette a Pp. 346. § (4) és (5) bekezdésében foglaltakat azzal, hogy az előbbi bizonyítékok figyelmen kívül hagyását nem indokolta, azonban a kifejtettek szerint mindezek az érdemi döntésre nem volt kihatással és a Pp. 381. §-ában foglalt feltételek hiányában az ítélet hatályon kívül helyezését sem eredményezhették.

[40] Nem állapítható meg ugyanakkor az anyagi pervezetési kötelezettség Pp. 237. §-a szerinti megsértése sem, mivel ez az eljárási szabály a rendelkezési elvvel együttesen értelmezendő. A felperes az a fél, aki a kereset tartalmát, ezáltal az eljárás kereteit meghatározza és előadja, hogy a jogvitával összefüggésben mire kíván hivatkozni, és milyen bizonyítékokat nyújt be. A perbeli esetben a felperes által az anyagi pervezetés nem megfelelőse kapcsán a fellebbezésben kifogásoltakra nem terjedt ki az elsőfokú bíróság közrehatási, tájékoztatási kötelezettsége.

[41] A felperes megalapozatlanul kifogásolta a perköltségre vonatkozó elsőfokú döntést is, mivel az elsőfokú bíróság a Pp. 83. §-ában rögzítetteknek megfelelően a pernyertesség-pervesztesség arányára figyelemmel kötelezte a túlnyomórészt pervesztes felperest a túlnyomórészt pernyertes alperes perköltségének viselésére és nem a felperes által előadott okokra hivatkozott.

[42] Az ítéltábla annyiban pontosítja az elsőfokú ítélet illeték és tolmácsdíj viselésére vonatkozó jogi indokolását, hogy az említett – hatályon kívül helyezett – 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet helyett a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján marad az állam terhén a felperesi pervesztes részre eső illeték és tolmácsdíj összege a felperes munkavállalói költségkedvezményre való jogosultsága folytán.

[43] A fentiekre figyelemmel a másodfokú bíróság az érdemben helyes elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Záró rendelkezések

[44] A pertárgy értéke a fellebbezéssel érintett követelések összegében (3.293.000 forint) alakult.

[45] A másodfokú bíróság az eredménytelenül fellebbező felperest a Pp. 81. § (1) bekezdése és 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes másodfokú perköltségének viselésére a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján, figyelemmel a 4/A. § (1) bekezdésére is.

[46] A felperes munkavállalói költségkedvezményre való jogosultsága folytán a le nem rótt fellebbezési eljárási illeték a Pp. 525. § (1) bekezdése és a Pp. 102. § (6) bekezdés alapján az állam terhén marad.

Budapest, 2021. szeptember 9.

dr. Orosz Andrea s.k.
s.k.
a tanács elnöke

dr. Szalai Beatrix s.k.
előadó bíró

dr. Laczó Adrienn Lilla
bíró